Cena numeru 1 złoty

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny ziemi częstochowskiej

Nr. 218 | Częstochowa, sobota 3 listopada 1945 r. | Rok I.

Wincenty Witos nie żyje

KRAKÓW (PAP). — W dniu 31 października o godzinie 6-ej min. 30 zmarł w Krakowie w Szpitalu Bonifratrów, w 72 roku życia, Wincenty Witos — wiceprezydent KRN, prezes PSL, kawaler Orderu Orła Białego, były więzień brzeski, więzień z okresu okupacji niemieckiej. Bezpośrednią przyczyną zgonu było zapalenie płuc.

WARSZAWA. — Wczoraj po południu premier Osóbka-Morawski w towarzystwie ministra d-ra Kiernika, wiceprezesa PSL, udał się do Prezydenta Bieruta, by powiadomić go o zgonie Wincentego Witosa.

Prezydent Bierut wyraził d-rowi Kiernikowi, jako wiceprezesowi PSL, swoje współczucie z powodu zgonu Wielkiego Polaka i Obywatela.

Następnie postanowiono, że pogrzeb Wincentego Witosa odbędzie się na koszt państwa oraz, że w pogrzebie weźmie udział Rząd Rzeczypospolitej i Prezydium Krajowej Rady Narodowej, której wiceprzewodniczącym był Zmarły.

W środę 31 października premier Osóbka-Morawski złożył na rece d-ra Kiernika swoje kondolencje z powodu zgonu Wincentego Witosa.

WARSZAWA. — Naczelny Komitet Wykonawczy Polskiego Stronnictwa Ludowego podaje do wiadomości, że pogrzeb Wincentego Witosa odbędzie się we wtorek, dnia 6-go b. m., na ementarzu parafialnym w rodzinnej wsi Zmarłego, Wierzchosławicach. Dziś rano zwłoki Zmarłego zostaną przewiezione do kościoła Bożego Ciała w Krakowie. Jutro rano zwłoki Wincentego Witosa zostaną przewiezione wozem chłopskim do Wierzchosławic. We wtorek, dnia 6-go b. m., wszędzie odbędą się nabożeństwa żałobne za duszę Zmarłego.

Naczelny Komitet Wykonawczy P. S. L. wzywa wszystkich członków i jednostki organizacyjne do wzięcia jak najliczniejszego udziału w uroczystościach pogrzebowych.

*

Zmarły w dniu 31. X. 1945. Wincenty Witos urodził się dnia 21. I. 1874 r. w Wierzchosławicach, wsi powiatu tarnowskiego, jako syn drobnego rolnika. Wychowany w biedzie, pracował w młodych latach jako robotnik w lasach Sanguszków, interesując się życiem politycznym. Jako poseł do Sejmu Galicyjskiego i parlamentu austriackiego, dał się poznać od razu jako dobry mówca.

W okresie pierwszej wojny światowej oskarżony był przez władze austriackie o zdradę stanu. Przy tworzeniu Państwa Polskiego odegrał wybitną rolę jako prezes PSL Piast. Był 3-krotnie premierem. — W okresie sanacji rozwija ożywioną działalność. Jest jednym z głównych inicjatorów „Centrolewu". Porwany wraz z innymi przywódcami i osadzony w Brześciu, przebywa tam kilka miesięcy. Po procesie brzeskim skazany na 1½ roku więzienia, przechodzi granicę i udaje się na emigrację do Czechosłowacji. Po zaborze Czechosłowacji Witos wraca do kraju. Aresztowany przez władze okupacyjne, więziony jest w Jarosławiu, a później w Rzeszowie. Po kilkumiesięcznym pobycie w więzieniu w Rzeszowie niemcy wywieźli go do więzienia w Berlinie. Po zwolnieniu z więzienia, kiedy stan jego zdrowia wybitnie się pogorszył, okupanci pozwolili mu zamieszkać u siebie w domu w Wierzchosławicach, gdzie był stale inwigilowany. Mimo ścisłej inwigilacji, utrzymywał kontakt z kierownictwem podziemnego ruchu ludowego.

W Wyzwolonej Polsce od szeregu miesięcy przebywał na leczeniu w Szpitalu Bonifratrów w Krakowie, gdzie kres jego życiu położyło zapalenie płuc. W Wolnej Polsce Demokratycznej piastował godność wiceprezydenta KRN i stał na czele PSL.

Nowy rząd grecki

ATENY (Antena wł.) — Z Aten donoszą, że na zlecenie regenta Damaskinosa został utworzony nowy rząd grecki z Cadelopulosem na czele. Nowy premier oświadczył, że zadaniem nowego rządu będzie wyprowadzenie Grecji z bezwładu politycznego i gospodarczego.

CZŁONEK ANG. IZBY GMIN O SYTUACJI W GRECJI

LONDYN, (PAP). — Członek angielskiej Izby Gmin, przedstawiciel Partii Pracy Ben Lewy, po powrocie z Grecji wygłosił przemówienie, w którym oświadczył, że nadchodzące wybory w Grecji nie będą wyrazem woli narodu. W Grecji panuje terror i ludzie o lewicowych przekonaniach żyją w ciągłej obawie o swoje życie. Terroryści rekrutują się spośród skrajnych monarchistów. Tworzą oni organizacje, podobne do tych, które Mosley tworzył przed wojną w Anglii. Monarchiści opanowali wiele stanowisk w policji i w wojsku, dlatego też wyborcy będą kierować się przy głosowaniu nie głosem sumienia, a uczuciem strachu. Listy wyborcze były sporządzone przez elementy prawicowe, a procedura wyborcza jest taka, że ktoś wtajemniczony może głosować dwa razy.

TISO WYDANY WŁADZOM CZESKIM

LONDYN (Antena wł.) — Ks. dr. Tiso, b. prezydent Słowacji z łaski hitlerowców przekazany został wraz z kilku członkami swego rządu przez sojusznicze władze okupacyjne w Niemczech władzom czechosłowackim.

Do Pragi wróciły również czeskie klejnoty koronne, które ponownie umieszczone zostały w katedrze św. Wita.

WYNIKI WYBORÓW W DANII

PARYŻ (PAP). — Agencja France Presse donosi z Kopenhagi, że duńskie ministerstwo spraw wewnętrznych ogłosiło ostateczne wyniki wyborów do parlamentu w Danii.

Według tych danych socjaliści uzyskali 176 208 głosów, wobec 267 940 w roku 1943 tracąc 3 mandaty.

Radykali uzyskali 26 030 głosów, wobec 33 517 głosów, konserwatyści 124 191 wobec 133 096, tracąc 1 mandat, komuniści 115 070, wobec 18 710.

NACJONALIZACJA BANKU ANGIELSKIEGO

LONDYN (PAP). — W Izbie Gmin odbyło się drugie czytanie ustawy o nacjonalizacji Banku Angielskiego. John Anderson, b. minister finansów, wystąpił jako główny mówca opozycji ze strony konserwatystów. Oświadczył on, że ustawa o nacjonalizacji Banku Angielskiego nie jest potrzebna. Za przyjęciem ustawy głosowało 348-miu deputowanych do Izby Gmin przeciwko 153-em.

PRZED PROCESEM W NORYMBERDZE

LONDYN. — Agencja Reutera donosi, że trzej spośród głównych hitlerowskich zbrodniarzy wojennych, a mianowicie Goering, Jodl i Sauckel znaleźli już obrońców.

Rudolf Hess oświadczył, że nie będzie czynił starań w tym kierunku, wobec czego przydany mu będzie obrońca z urzędu. Przebywający w Rzymie b. kanclerz Austrii Schuschnigg ma wystąpić w procesie w charakterze świadka.

ZAMACHY W PALESTYNIE

JEROZOLIMA (Antena wł.) — Według oficjalnego komunikatu, ogłoszonego przez władze brytyjskie, ubiegłej nocy terroryści żydowscy dokonali 50-ciu zamachów na linie i połączenia komunikacyjne w Palestynie. Połączenie z zagranicą jest całkowicie zerwane. Zarządzeniem brytyjskiego komendanta została w Palestynie wprowadzona godzina policyjna między godziną 11-tą wieczorem a 6-tą rano.

SOE KARNO WZYWA DO SPOKOJU

LONDYN. — Agencja Reutera donosi, że przywódca powstańców malajskich dr. Soe Karno ogłosił do swoich zwolenników apel, w którym wzywa do zaprzestania oporu i współpracy z władzami holenderskimi i brytyjskimi.

Tymczasem jednak doszło do dalszych starć między malajczykami a wojskami brytyjskimi i hinduskimi. Brytyjskie myśliwce bombardujące otrzymały rozkaz atakowania malajczyków, gdyby przekroczyli pewien wyznaczony im dystans.

Doniosłe oświadczenie Byrnesa

Stosunek USA do Związku Radzieckiego

LONDYN (Antena wł.) — W dniu wczorajszym sekretarz stanu do spraw zagranicznych Stanów Zjednoczonych James Byrnes wygłosił w Nowym Jorku doniosłe oświadczenie na temat polityki zagranicznej USA, ze szczególnym uwzględnieniem stosunku Stanów Zjednoczonych do Związku Radzieckiego.

Minister Byrnes powiedział: Stany Zjednoczone nigdy nie przyłączą się do żadnej grupy państw, intrygujących przeciwko Związkowi Radzieckiemu, tak jak i Związek Radziecki nie weźmie udziału w intrygach, skierowanych przeciwko interesom Stanów Zjednoczonych na półkuli zachodniej.

Stany Zjednoczone nie odmawiają Związkowi Radzieckiemu prawa prowadzenia polityki regionalnej w Europie, podobnie jak Stany Zjednoczone prowadzą własną politykę regionalną na półkuli zachodniej.

Stany Zjednoczone darzą Związek Radziecki wielką sympatią, jeśli chodzi o przyjazne współżycie Rosji Sowieckiej z państwami środkowej i wschodniej Europy, rozumiejąc, że Związek Radziecki ma szczególne interesy w Europie, jeśli chodzi o zagwarantowanie jego bezpieczeństwa.

Dalej minister Byrnes oświadczył, że Stany Zjednoczone przeciwne są zastąpieniu idei bezpieczeństwa zbiorowego przez pakty regionalne, gdyż wszystkie państwa w równej mierze winny wziąć udział w tworzeniu pokoju, a regionalny izolacjonizm może w pewnych warunkach być gorszy od nacjonalizmu.

KONFERENCJA PRASOWA U PREZYDENTA TRUMANA

WASZYNGTON (Antena wł.) — W dniu wczorajszym odbyła się w Białym Domu konferencja prasowa, w czasie której prezydent Truman zakomunikował, iż otrzymał zadowalającą odpowiedź od Stalina na swoje pismo.

W odniesieniu do sprawy energii atomowej prez. Truman oświadczył, że w chwili obecnej trwają narady między przedstawicielami rządów Stanów Zjednoczonych, W. Brytanii i Kanady nad metodą produkcji bomby atomowej i po uzgodnieniu polityki produkcyjnej przez te trzy rządy nastąpi wymiana zdań z innymi państwami sojuszniczymi.

Co się tyczy Japonii, to prezydent zakomunikował, że Rosja Sowiecka weźmie prawdopodobnie udział w Komisji Dalekiego Wschodu w Waszyngtonie, chociaż rząd ZSRR jeszcze bezpośrednio nie przyjął tej propozycji.

Przechodząc do sprawy okupacji Niemiec prez. Truman zapowiedział, że do czerwca 1946 roku administracja wojskowa w amerykańskiej strefie okupacyjnej zastąpiona będzie przez cywilną, lecz problem ten wymaga omówienia go z innymi sojusznikami.

Egipt żąda ewakuacji wojsk angielskich

MOSKWA. — Agencja Tass donosi z Kairu, że w kołach politycznych Egiptu coraz mocniej stawiane są żądania ewakuacji wojsk angielskich. Prasa egipska pisze, że nie istnieją żadne logiczne przyczyny, któreby uzasadniały okupację kraju przez obce wojska. Okupacja mogłaby mieć swoje uzasadnienie tylko w 3-ch wypadkach: 1) jeżeli kraj okupacyjny znajduje się w stanie wojny z obcym państwem, 2) jeśli kraj poniósł porażkę w wojnie, 3) jeżeli nie posiada suwerenności.

Jeżeli nie istnieje ani jedna z powyższych 3-ch przyczyn to wszelka okupacja jest bezprawiem. Egipt wprawdzie zgodził się na pewne ograniczenia swojej suwerenności, ale tylko czasowo. Egipt poczuwa się sam do zagwarantowania swojej niepodległości i pragnie uczestniczyć w Organizacji Bezpieczeństwa Świata i może zorganizować taką siłę wojskową, która pozwoli mu wypełnić zobowiązania międzynarodowe. Nawet w obecnym okresie po rozgromieniu państw „osi" siły Egiptu są wystarczające dla zapewnienia krajowi bezpieczeństwa.

Egipt poniósł duże ofiary w wojnie i ma prawo domagać się poszanowania swoich praw.

FRANCJA UZNAŁA RZĄD TYMCZASOWY WENEZUELI

PARYŻ, (PAP). — Francja uznała rząd tymczasowy Wenezueli, na czele którego stoi premier Betancourt.

SPRAWOZDANIE GENERAŁA EISENHOWERA

LONDYN. — Agencja Reutera donosi, że w Wiesbadenie opublikowane zostało sprawozdanie za miesiąc wrzesień z działalności amerykańskich władz okupacyjnych w Niemczech. Ze sprawozdania tego wynika, że faza zarządu wojskowego szybko zastąpiona będzie przez fazę zarządu cywilnego.

Odnośnie ludności niemieckiej sprawozdanie zaznacza jednak, że ludność niemiecka nie jest psychologicznie przygotowana do zarządu cywilnego i długo jeszcze potrwa wychowanie niemców.

Wystąpienia niemców przeciwko bezpieczeństwu publicznemu są nieliczne. Wśród młodzieży często dają się zaobserwować zbrodnicze skłonności. W końcu sprawozdanie podaje, że 100 tysięcy hitlerowców zostało zwolnionych ze stanowisk.

WYSIEDLANIE NIEMCÓW Z LOTARYNGII

PARYŻ (PAP). — Korespondent agencji France Presse donosi z Metzu, że ludność niemiecka z Alzacji i Lotaryngii zostaje wysiedlona do Rzeszy. Koloniści mają prawo zabrać ze sobą tyle bagażu i pieniędzy, ile władze niemieckie pozwoliły wywieźć w swoim czasie wysiedlonym Francuzom, t. j. 30 kg. bagażu i 2500 franków.

Śmierć Hitlera

stwierdzona przez wywiad brytyjski

LONDYN. — W Londynie podano oficjalnie do wiadomości publicznej wyniki śledztwa, przeprowadzonego przez oficerów wywiadu brytyjskiego w sprawie tajemniczej śmierci Adolfa Hitlera i Ewy Braun. Śledztwo wykazało, że wkrótce po godz. 2,30 rano dnia 30-go kwietnia Hitler zastrzelił się, a Ewa Braun zażyła truciznę w gmachu Kancelarii Rzeszy w Berlinie. Ciała zostały spalone przed schronem na podwórzu Kancelarii Rzeszy. Palenie to odbyło się w ten sposób, że ciała zostały złożone do wykopanego uprzednio dołu, a następnie oblane benzyną i podpalone. — W wigilię śmierci, wieczorem 29 kwietnia, Hitler wziął ślub z Ewą Braun wobec jednego z urzędników ministerstwa propagandy. W czasie śledztwa przesłuchano 50-ciu świadków spośród generałów, wysokich urzędników Kancelarii Rzeszy i członków gwardii Hitlera. — Śledztwo było przeprowadzone przez oficerów brytyjskiego wywiadu w pełnym porozumieniu z władzami radzieckimi.

W ten sposób została ostatecznie rozwiana legenda, głosząca, że Hitler żyje i ukrywa się w nieznanym dla nikogo miejscu.

Za bliską granicą

Dzisiejsza Praga

Turysta z Polski, udając się do Czechosłowacji, obładowany jest bagażem najsprzeczniejszych relacyj o panujących tam stosunkach, o warunkach życia i możliwościach handlowych. Mówi się u nas, że w Czechosłowacji panuje głód, ale równocześnie mówi się o niezwykłej taniości wszelkiego rodzaju towarów. Mówi się wiele i dobrze i źle. Ale dopiero po przekroczeniu granicy przekonujemy się, jak bardzo nasze wrażenia odbiegają od tego, co słyszeliśmy w kraju. I trudno się nawet dziwić. Jeśli wszechwładna plotka potrafi zmyśleć wydarzenia, jakie rozegrać miały się na sąsiedniej nam nawet ulicy, cóż dopiero mówić o tak bliskiej nam, a jednak odległej Czechosłowacji.

Jedno rzuca się od razu w oczy. Czechosłowacja nie robi wrażenia kraju zniszczonego przez 6-letnią okupację, przez burzę działań wojennych. Co prawda tu i ówdzie zniszczenia wojenne są nawet dosyć znaczne, ale dla nas, mających przed oczyma całe rozległe obszary wsi i miasteczek wypalonych niemal doszczętnie, tych kilka osmolonych kominów sterczących samotnie przy drodze zdaje się dodawać tylko krajobrazowi urozmaicenia. Są co prawda zniszczenia większe, zwłaszcza w ośrodkach przemysłowych, gdzie działały już bomby alianckie, to jednak ogólny obraz kraju nie przedstawia większych zniszczeń.

Porównanie staje się zupełnie jaskrawe, gdybyśmy chcieli patrzeć na Pragę, mając jeszcze żywo w pamięci ruiny Warszawy. Kilka zburzonych kamienic przy Vaclavske Namesti, wypalony stary ratusz na starym mieście, tu i ówdzie ślady bomb, brak gdzieniegdzie szyb wystawowych, to wszystko jest bez znaczenia. Praga zachowała się prawie w całości. I na pierwszy rzut oka nie widać śladów wojny w życiu Pragi. Lśnią neony, jarzą się jasno oświetlone okna wystawowe, płynie tłum do teatrów i lokali nocnych, suną po czarnym asfalcie wytworne limuzyny. Pierwsze wrażenie, odniesione z Pragi, zdumiewa. Ma się wrażenie, że w Pradze o wojnie nie słyszano nawet.

Pierwsze złudzenia szybko rozpierzchają się przy bliższym poznaniu. Chociaż obraz ogólny pozostaje niezmieniony, to jednak zauważyć na nim łatwo można rysy. Wystawy jarzące się światłem założone są tandetnymi wyrobami z papieru i drzewa, a jeśli nawet pyszni się na nich wytworna suknia, czy jakiś smakołyk, to zaraz przekonać się można, że to tylko dekoracja lub w najlepszym razie artykuł, dostępny tylko dla posiadaczy kartek. Limuzyny, sunące cicho po ulicach, to prawie wyłącznie wozy amerykańskie, angielskie czy jakiejkolwiek innej placówki dyplomatycznej, czy misji wojskowej. Czechosłowacja nie ma benzyny i jej auta stoją w garażach, czekając na lepsze czasy. Lokale nocne, czynne zresztą bez wyjątku tylko do godziny 23-ciej, pełne są co prawda, ale na stolikach nie ujrzysz kielichów wina, czy choćby kufli z pianą pilznera. Można szaleć, pijąc bezprocentową lemoniadę na sacharynie lub wodę sodową bez gazu.

Czechosłowacja odczuwa braki, o jakich my nie mamy w tej chwili wyobrażenia, spotykając u nas na każdym kroku pełne kosze białego pieczywa, stosy wędlin oraz wszelkich smakołyków. Ale Czechosłowacja nauczyła się od niemców rygoru i rygor ten stosuje z powodzeniem. Zachowanie niemieckiego systemu ścisłej racjonizacji pozwoliło Czechosłowacji na sprawiedliwe zaopatrzenie całego społeczeństwa w minimum artykułów pierwszej potrzeby. O głodzie w Czechosłowacji trudno mówić. Każdy pracujący lub do pracy niezdolny otrzymuje kartki dla siebie i swej rodziny i wszystko, na co opiewają kartki rzeczywiście może zakupić. Przeciętny urzędnik czy robotnik zarabia dostatecznie, by ze swoich zarobków utrzymać się.

Racje żywnościowe nie są wielkie, ale podobno wystarczające. Podobno, bo dla przyjezdnego, który zdany jest tylko na jadanie po restauracjach, gdzie kelnerzy skrupulatnie wycinają z kartek kupony na mięso, czy masło, na białe pieczywo, czy chleb, wydają się zbyt małe. Ale Czech jest oszczędny, umie gospodarzyć, po restauracjach nie jada, ma wreszcie krewnych na wsi i daje sobie radę. Bez kartek nie można dostać nic do jedzenia, chyba tylko gdzieniegdzie, w mniejszych lokalach „zielenina a brambory" — trochę szpinaku z garstką kartofli.

I na ulicach Pragi nie widzi się ludzi głodnych. Nikt nie wyciąga ręki z prośbą o jałmużnę, nikt nie nagabuje o kawałek chleba. Żebraków nie ma w ogóle. A tłum na ulicach robi wrażenie wytworne. Źle ubranych ludzi nie widzi się w ogóle. Mężczyźni, stojący w ogonkach przed Caritasem po zasiłek, czy kupon na posiłek, ubrani są lepiej, niż zapewne niejeden wysoki urzędnik w Polsce. Na tym przykładzie widać najlepiej, że Czechosłowacja nie została zniszczona wojną, że w czasie ponurych lat wojny nie powodziło się Czechom źle, jeśli jeszcze dzisiaj pozwolić sobie mogą na ubieranie się według ostatniej mody.

Stosunek Czecha do Polaka jest jak najlepszy. Przeciętny obywatel czechosłowacki nie mówi z przyjezdnym Polakiem o polityce. Zbywa wszelkie próby wyciągnięcia na dyskusję machnięciem ręki. Politykę robi rząd, a szary człowiek dowiaduje się z gazet o tym, co ta polityka przeprowadza. Tak przynajmniej usiłują nam wmówić, gdy wprost naciskamy o wyrażenie zdania w sprawach sportowych, nas obustronnie obchodzących żywo. Czech zatrzymany na ulicy i zagadnięty po polsku, odpowiada uprzejmie i cierpliwie tłumaczy, by go zrozumiano. W każdym hotelu czy restauracji obsługa jest dla Polaka ugrzeczniona.

Mamy dużo przyjaciół w Czechosłowacji. Ich zdaniem wszelkie sprawy sporne między naszymi krajami winny być załatwione jak najszybciej. Bliska granica nie powinna dzielić nas, lecz łączyć. Podzielamy ich zdanie, ale... Politykę robi nasz rząd, odpowiadamy ich własnymi słowami, a w duchu myślimy swoje.

pel.

W kilku wierszach

Paryż. W Turcji odbył się ostatnio powszechny spis ludności. Według tego spisu, Turcja liczy obecnie 18.871.203 mieszkańców. W Stambule zamieszkuje 850,000 osób, w Ankarze 220.000, w Smyrnie 207,000. Spis ludności wykazał przyrost w stosunku do roku 1940 o 1,050.253 osoby.

Londyn. Nowe oddziały wojsk brytyjskich wylądowały w Medang i Palembang na Sumatrze. Sytuacja na tej wyspie jest na ogół spokojna i rozbrajanie Japończyków postępuje naprzód bez przeszkód.

Paryż. Dziewietnastu znanych bankierów francuskich zostało aresztowanych za sprzedawanie papierów wartościowych na czarnej giełdzie. Skarb państwa utracił wskutek ich machinacyj 800 milionów franków.

Sydney. Lotnicy australijscy w Bandaberg na wyspie Queensland, odmówili posłuszeństwa władzom holenderskim. Lotnicy pragną zaprotestować w ten sposób, przeciwko zbyt brutalnym metodom stosowanym przez Holendrów wobec nacjonalistów jawajskich.

Belgrad. Jak donosi prasa jugosłowiańska, rząd jugosłowiański otacza swą opieką mniejszości narodowe, które korzystają z pełnego równouprawnienia. Ostatnio otwarto w okręgu Nowy Sad 138 szkół węgierskich, 54 słowenskie oraz 27 rumuńskich.

Bruksela. Wszyscy kolaboracjoniści belgijscy oraz członkowie tych organizacji, które popierały hitleryzm, zostali pozbawieni praw wyborczych.

Oslo. W Oslo odbyło się uroczyste otwarcie wystawy „Moskwa — serce ZSRR". Otwarcia dokonał burmistrz stolicy Norwegii, który m. in. oświadczył: „Oslo pozdrawia Moskwę, gdyż słowo Moskwa oznacza pokój".

Konferencja młodzieży w Londynie

LONDYN (Antena wł.) — Na zjeździe młodzieży w Londynie delegaci wszystkich reprezentowanych narodów złożyli w dniu wczorajszym ślubowanie, że dążyć będą do współpracy wszystkich narodów bez różnicy wyznania, rasy i koloru skóry. Delegaci przyrzekają dołożyć wszystkich starań, by faszyzm został na świecie całkowicie wytępiony i nastał sprawiedliwy pokój.

Brytyjski minister handlu Cripps wygłosił w czasie obrad dłuższe przemówienie, w którym ostrzegł, że jedyną obroną przed bombą atomową jest powszechne braterstwo ludów. Jeżeli w praktyce nie zdołamy zaprzeczyć teorii — powiedział Cripps — że świat nie może żyć w pokoju, — to czeka nas jeszcze za naszego życia taki kataklizm wojenny, który zmiecie z powierzchni ziemi wszelkie ślady życia kulturalnego.

Na zakończenie Cripps podkreślił, że utworzenie międzynarodowej policji jest rzeczą bezsprzecznie konieczną.

PREZYDENT SZWAJCARSKIEJ RADY ZWIĄZKOWEJ O POLSCE

BERNO, (PAP). — Z okazji wręczenia listów uwierzytelniających przez nowomianowanego posła Rzeczypospolitej Polskiej przy rządzie szwajcarskim, Jerzego Putramenta, prezydent szwajcarskiej rady związkowej von Steiger wyraził głębokie zadowolenie z powodu przybycia nowego posła Rzeczypospolitej Polskiej. Szwajcaria była zawsze pełna podziwu dla poświęcenia żołnierza polskiego oraz dla potęgi ducha polskich artystów i wieszczów. Szwajcaria jest dumna i szczęśliwa, że mogła podczas minionej wojny pomóc tym Polakom, którzy szukali schronienia w republice szwajcarskiej. Prezydent von Steiger podkreślił serdeczne uczucia, jakie Szwajcaria żywi dla Polski.

PAPEN i BALDUR VON SCHIRACH ZNALEŹLI ADWOKATÓW

LONDYN. — Agencja Reutera donosi, iż przedstawiciel Stanów Zjednoczonych w międzynarodowym trybunale do sądzenia przestępców wojennych — Jackson oświadczył, że termin procesu zbrodniarzy hitlerowskich, przebywających w Norymberdze definitywnie ustalony został na dzień 20 listopada b. r. Trybunał może ferować wyrok śmierci przez rozstrzelanie lub powieszenie. Von Papen i Baldur von Schirach mają już adwokatów, którymi są prawnicy niemieccy.

TYMCZASOWY PREZYDENT BRAZYLII

LONDYN. — Agencja Reutera donosi, że po ustąpieniu dotychczasowego prezydenta Brazylii Getulio Vargasa — funkcje prezydialne objął prezes sądu najwyższego Jose Linharas.

Sytuacja w Grecji

MOSKWA, (PAP). — Agencja Tass donosi z Aten, że w Pireusie 15 uzbrojonych członków faszystowskiej organizacji monarchistycznej zaatakowało robotników, którzy wracali z pracy na lotnisku. Po krótkiej walce robotnicy rozbroili faszystów i wydali ich wraz z uzbrojeniem w ręce policji. Policja jednakże zwróciła broń członkom bandy i razem z nimi zaczęła strzelać do robotników. Jeden z robotników został zabity, a kilku z nich aresztowano i brutalnie pobito. Na jednym z przedmieść Pireusu policja urządziła łapankę pod pretekstem poszukiwania sprawców incydentu, który miał miejsce między policją i członkami faszystowskiej organizacji monarchistycznej. W ciągu 3-godzinnej akcji policja dokonała wielu aresztowań i pobiła szereg osób wśród większości spokojnych przechodniów. W Salonikach członkowie bandy „Chito" pobili ciężko prezesa sądu i starali się przy pomocy bicia i gróźb uzyskać zwolnienie aresztowanego członka bandy. W Lanissie członkowie monarchistycznej organizacji faszystowskiej urządzili napad na redakcję dziennika „Alitia EAM".

O ZERWANIE STOSUNKÓW Z RZĄDEM GENERAŁA FRANCO

BRUKSELA, (PAP). — W Brukseli odbył się wielki wiec, zorganizowany przez stowarzyszenie przyjaźni belgo-hiszpańskiej, na którym uchwalono rezolucję, domagającą się zerwania stosunków z faszystowskim rządem generała Franco oraz uwolnienia bojowników republikańskich Alvareza i Zapiraina. Rezolucja została wręczona ministrowi spraw zagranicznych Belgii przez specjalną delegację, w skład której wchodzili byli uczestnicy walki ludu hiszpańskiego z najazdem generała Franco.

SZTOYAY PRZEWIEZIONY DO BUDAPESZTU

LONDYN. — Agencja Reutera donosi z Budapesztu, że jeden z głównych węgierskich zbrodniarzy wojennych b. minister Sztoyay przewieziony został samolotem z Salzburga do Budapesztu.

W dniu wczorajszym rozpoczął się w Budapeszcie proces przeciwko b. ministrowi Bardossy. Bardossy oskarżony jest o wypowiedzenie wojny Stanom Zjednoczonym i Związkowi Radzieckiemu przez Węgry wbrew woli narodu. W czasie przewodu sądowego Bardossy oświadczył, że działał w dobrej wierze.

ODZNACZENIE PRZEWODNICZĄCEGO C. K.

LONDYN, (PAP). — Przewodniczący Międzynarodowego Czerwonego Krzyża, Szwajcar prof. Huber, otrzymał tytuł doktora honoris causa prawa cywilnego uniwersytetu w Oxfordzie za to, że podczas wojny stał na straży największych świętości świata — miłosierdzia i dobroci.

Pisarze polscy na Śląsku Opolskim

W dniach 20 do 22 października odbył się ogólnopolski Zjazd Literatów w Katowicach, połączony z wycieczką po Śląsku Opolskim. Śląsk Opolski wyciągnął rękę do pisarzy z całej Polski, aby go nawiedzili, zbliżyli się z nim i pokochali go. Trzy dni — to zdawałoby się tak mało, — trzy dni, to jednak dosyć, aby serce kraju przemówiło do serc ludzkich. Opowiedzmy, jak to się stało.

Sobota — dzień wzruszających spotkań wielu pisarzy, którzy czasem nie widzieli się od Powstania Warszawskiego, a niekiedy jeszcze dawniej. Padali sobie w objęcia ludzie którzy nieraz wzajem mieli się za umarłych. Część uczestników zwiedzała kopalnię węgla Kleofas. Napracowali się porządnie, wędrując kilka kilometrów pod ziemią. Reszta była obecna na wieczorze autorskim prezesa Zw. Zaw. Literatów Polskich Jarosława Iwaszkiewicza znakomitego poety i prozaika, w Instytucie Śląskim. Przy szczelnie wypełnionej sali usłyszeliśmy szereg jego poezji, napisanych podczas wojny, fragment powieści i dwa krótkie pełne humoru opowiadania. Nastrój miły, ciepły; publiczność wysoce kulturalna. Wieczorem przyjęcie w Centralnym Zarządzie Przemysłu Węglowego. Wspólny stół zgromadził gości i gospodarzy, w rozmowach krótkich, przemówieniach, recytacjach i pieśniach nawiązały się kontakty i porozumienia.

Nazajutrz ruszyliśmy na Śląsk Opolski. Ranek był mglisty, deszcz siąpił, gdyśmy turystycznym autobusem mijali Gliwice, Sosnicowice, Kozle, słynny, jeden z najcięższych obóz pracy i fabryki chemiczne ciągnące się na kilka kilometrów pod Kędzierzynem. W Głogówku krótki postój. Zaglądamy do miejscowych kościołów. Mijamy miasta i wioski częściowo lub doszczętnie zniszczone przez działania wojenne. Deszcz przestaje padać. Równina zaczyna falować zlekka. Słońce na niebie i zarysy Sudetów na horyzoncie ukazuja się jednocześnie. Oto wjeżdżamy pod wielki transparent z napisem: „Witamy dostojnych gości"! Czy to naprawdę dla nas? Jesteśmy w Głuchołazach, gościnnie podejmowani przez miejscowe władze i społeczeństwo.

Gdy siedzimy przy stole, nagle do naszych uszu dobiega równy marsz młodych nóg w takt rytmicznego bicia w bębny. To pochód harcerzy. Zdążają pewno przy niedzieli na wycieczkę. Gdzie tam! Całe to miniaturowe wojsko ustawia się przed naszymi oknami i powtarza rytmicznie: „Chcemy powitać polskich literatów!".

Wybiegamy na ulicę i przechodzimy przed frontem hufca, który zaczyna się od małych kilkuletnich zuchów, wyprężonych jak struny na baczność, a kończy na posiwiałych weteranach powstań śląskich. Chwila historyczna. Ten mały placyk skupia przed nami żywy fragment historii tej ziemi, użyźnionej krwią kilku pokoleń.

Trudno nam się oderwać od tych ludzi, ale już nas prowadzą dalej z pieśnią, pokazują urocze kąpielisko w naturalnej kotlinie, obramowanej wieńcem złotych klonów, i sanatorium dla płucnych na wzgórzu za miastem. I znowu mkniemy do Nysy zburzonej, gdzie wśród pogruchotanych domów wznoszą się mury świątyń prastarych, świadków przynależności tej ziemi do Polski. Już pociemku dojeżdżamy do Opola, gdzie nas z daleka wabi wieża ratusza, srebrna w blasku reflektorów. Od dwóch godzin czekają na nas w sali teatralnej tłumy publiczności z administratorem diecezji ks. Kominkiem i wicewojewodą Arka Bożkiem na czele. Aż nam wstyd, żeśmy się tak spóźnili. Na mównicę wstępuje Arka Bożek, wytrawny działacz śląski, przed wojną wódz Polaków w Rzeszy Niemieckiej, mówca z bożej łaski. Mówi prawdy o ziemi opolskiej, o tych konfliktach, jakie wynikają z zetknięcia się ludności miejscowej rdzennie polskiej, pomimo nalotu długotrwałej niewoli, — z elementem napływowym osadniczym. Przekonywa, zaklina, wzrusza, wstrząsa. A kiedy w zapale przechodzi na wspaniałą gwarę śląską, wtedy porywa zebranych. Przemawiają krótko i inni. Sniżonym głosem dzwoni Jan Wiktor. O pomoc dla Śląska Zaolziańskiego woła Kubisz. Odczytują swoje poezje przybyli pisarze. A każde słowo, padające w tej sali, nabiera szczególnego ciężaru gatunkowego. To są naprawdę kamienie, rzucane na szaniec polskości.

Organizacja przyjęcia wzorowa, jak na wszechświatowym kongresie. Posiadacze najpiękniejszych mieszkań ubiegali się o zaszczyt goszczenia polskiego pisarza. Wielu odeszło ze smutkiem, bo więcej było zgłoszeń niż gości. A Opole należy przecież do miast porządnie zniszczonych.

Nazajutrz budzi nas cudowne słońce i towarzyszy nam cały dzień naszej dalszej wędrówki. Jeszcze w Opolu zwiedzamy kościoły z grobami Piastów, oprowadzani przez fachowych znawców historii i architektury. Po czym wyruszamy dalej do Strzelec. Wspinamy się na górę Św. Anny, gdzie przemoc niemiecka chciała wznieść mauzoleum dla niemców, rzekomych obrońców tej ziemi przed najazdem polskim, a gdzie obecnie stanie pomnik Powstańców Śląskich, których mogiłami usiana jest okolica. Oglądamy jedyny w swoim rodzaju amfiteatr na otwartym powietrzu, zwiedzamy kościół św. Anny z repliką cudownego obrazu Matki Boskiej Piekarskiej. Opici słońcem jesiennym i nawałem wrażeń, znowu serdecznie podejmowani w Strzelcach, wracamy wieczorem do Katowic, gdzie wojewoda śląsko-dąbrowski gen. Zawadzki ugaszcza nas nietylko wieczerzą, ale prawdziwą ucztą artystyczną. Oto słowik Opery Katowickiej, Calma, śpiewa dla nas trzy wspaniałe pieśni Szymanowskiego, a potem pieśni ludowe, proste, płynące z serca do serca.

Jeszcze jeden ranek, ranek pożegnania.

— Nie zapominajcie o nas, napiszcie o Śląsku przyjeżdżajcie do nas zbiorowo, czy w pojedynkę. Zawsze będziecie radośnie witani.

Nie zapomnimy, napiszemy, wrócimy do was znowu. Niepodobna o tobie zapomnieć, cudna Ziemio Śląska! Niepodobna nie pokochać Ciebie dzielny, prawy, zahartowany w walce o swoją polskość ludzie śląski. Pojmałeś nas, pisarzy polskich, w najmocniejszą niewolę na świecie: w niewolę serca.

Stefania Podhorska-Okołów.

Nowe formy organizacji przemysłu

Przemysł nasz sprzed 1939 r. cechowała całkowita decentralizacja zarówno z punktu widzenia struktury organizacyjnej jak i techniki produkcji. Przesadny liberalizm nie tylko krępował inicjatywę etatyzacji w dziedzinie gospodarczej, ale wręcz uniemożliwiał kontrolę państwa w administracji i standaryzacji produkcji. Były i inne cechy charakterystyczne dla naszego przemysłu przed 1939 r.: nieuregulowane warunki płacy i pracy, niezdrowa konkurencja w wielu wypadkach prowadzona kosztem robotnika i brak planu produkcyjnego ułożonego pod kątem widzenia potrzeb państwa.

Interwencjonizm państwowy, idący dziś po słusznej linii etatyzacji wielkiego kluczowego przemysłu napotyka na swej drodze nie tylko trudności, wynikające z ogólnego stanu bezładu powojennego ogólnoświatowej sytuacji gospodarczej, ale usunąć musi w pierwszym rzędzie te błędy organizacyjne przemysłu sprzed 1939 r., które jak grzech pierworodny ciążą i hamują każdy krok ku zwiększeniu i polepszeniu produkcji.

Jest rzeczą nie do pomyślenia, aby w obecnej strukturze politycznej, gdzie ingerencja Państwa we wszystkich dziedzinach życia jest predominująca, istniała możliwość wpływów zewnętrznych na życie gospodarcze i to takich, które by mogły oddziaływać na kształtujący się rynek podaży czy też zbytu.

Takie były prawdopodobnie intencje ostatniego okólnika Min. Przemysłu m. 142 z dn. 16. 9. b. r. uzupełniające to wszystko, co w dziedzinie organizacji przemysłu było dotąd zrobione. Ponieważ organizacja przemysłu ogólnopaństwowego w branżowych Zjednoczeniach ogólnopaństwowych jest faktem dokonanym, okólnik interesuje się w pierwszym rzędzie przemysłem, który posiada znaczenie miejscowe i nosi stąd nazwę przemysłu miejscowego. Do tej grupy wchodzą zakłady przemysłowe państwowe, bądź to pod zarządem państwowym, które posiadają ze względu na rozmiar i rodzaj produkcji znaczenie lokalne, a więc w ramach województwa, w którym się mieszczą. Na terenie woj. kieleckiego powstało już Wojewódzkie Zjednoczenie Przemysłu Miejscowego i rozpoczęło swą działalność. Woj. Zjednoczenia Przemysłu Miejscowego będą kompetencyjnie podlegały Departamentowi Przemysłu Miejscowego w Min. Przemysłu, który drogą porozumienia z podległymi dyrekcjami Woj. Zjedn. Przem. Miejscowego zaopatrywać będzie zakłady przemysłowe w surowce, materiały pomocnicze oraz układać plan produkcji i zbytu.

Zakłady przemysłowe prywatne, względnie wydzierżawione przez Tymcz. Zarz. Państw. osobom prywatnym przechodzą pod kompetencję Samorządu gospodarczego t. j. Izb Przem.-Handlowych. Izby zaś przeprowadzą wewnętrzną reorganizację tych zakładów w tym sensie, że powołają do życia branżowe zrzeszenia o charakterze organizacji wojewódzkich. Zakłady przemysłu rzemieślniczego zostaną w podobny sposób zorganizowane przez Izby Rzemieślnicze, a zakłady spółdzielcze zostaną podporządkowane również w formie zrzeszeń branżowych organizacjom spółdzielczym. Nadzór nad tymi ostatnimi trzema rodzajami zrzeszeń branżowych pełnić będzie Departament Przem. Spółdzielczego, Prywatnego i Rzemiosł w Min. Przemysłu.

Wspomniane organizacje gospodarcze zaopatrują zrzeszone zakłady w surowce i materiały pomocnicze w porozumieniu z Depart. Przem. Spółdzielczego Prywatnego i Rzemiosł oraz Depart. Zaopatrzenia w Ministerstwie Przemysłu.

Usprawnienie administracji przemysłu jest pierwszym i podstawowym krokiem do usprawnienia produkcji i lepszego zorganizowania zbytu. Tego ostatniego spodziewać się należy po ostatnich zarządzeniach władz. (H.)

Pamięci rozstrzelanych

Bezsenne noce czas mierzył czuwaniem.
Godziny nizał na czasu sznurze,
a gdy odetchnąć chciałeś, — ze świtaniem
dzień ciężko wstawał we krwi purpurze.

Czerwienią plam, jak krwią żywą
chluśnięte,
— gdzieś spojrzał — na murach
rozkrzyczane
szydziły plakaty z uczuć twych świętych,
łajdackim stwierdzeniem: rozstrzelany!

Litanią nazwisk bliskich i nieznanych,
odgłosem salw, odbitych w sercach echem,
szła wieść za wieścią o skatowanych,
którzy za Polskę ginęli z uśmiechem.

Tadeusz Kwaśniewski.

Nocne dyżury aptek

W tygodniu od dnia 29 października do 4 listopada dyżurują następujące apteki: „Śląska" — ul. Marsz.-Żymierskiego nr. 4 „Staromiejska". — St. Rynek nr. 30, K. Lembkego — Raków, Limanowskiego.

Z życia kulturalnego

Teatry Miejskie

Sala duża

„Jaś u raju bram" z Janiną Jabłonowską i Romanem Zawistowskim

Dziś, w piątek 2 b. m., oraz w dni następne o godz. 18,30 kapitalna komedia muzyczna w 4-ch obrazach „Jaś u raju bram". — Libretto Mariana Hemara. Muzyka Alojzego Klucznioka. W roli tytułowej występuje gościnnie Roman Zawistowski, artysta i reżyser teatrów krakowskich, który jednocześnie reżyseruje to widowisko. Rolę wampa filmowego Glorii Mill gra również gościnnie artystka teatrów krakowskich Janina Jabłonowska. Humor reprezentuje świetna para wodewilistów — Łukowska i Zwoliński oraz kapitalny wprost w roli sędziego M. Mieczyński. W pozostałych rolach wystąpią: Pachońska. Wodyńska. Zarembina, Cirin, Łodyński, Łowicki, Płoński, Salaburski, Sarnowski, Stanisławski i Tkaczyk. Udział bierze w widowisku tym również cały balet Tacjanny Wysockiej. Stroje pań i panów oraz nowe dekoracje i wystawa W. Wagnera. Kierownictwo muzyczne w rękach samego kompozytora. Akompaniują przy dwóch fortepianach Irena Garztecka-Jarzębska i Alojzy Kluczniok.

„Nie zginęła" — jeszcze jeden raz — nieodwołalnie ostatni.

Dziś, w piątek 2-go b. m., o godz. 16-ej po raz nieodwołalnie ostatni sensacyjny reportaż wojenny w 3-ch aktach K. Wroczyńskiego „Nie zginęła". Obsada premierowa. Reżyseria A. Kwiatkowskiego. Dekoracje Wł. Wagnera.

„Moralność Pani Dulskiej" na ogólne żądanie w dużej sali Teatrów Miejskich.

Jutro, w sobotę 3-go b. m., o godz. 16-ej na ogólne żądanie tragifarsa w 3-ch aktach G. Zapolskiej „Moralność pani Dulskiej", w obsadzie premierowej, w reżyserii R. Zawistowskiego. Dekoracje Wł. Wagnera.

Kasa czynna od godz. 10-ej rano do rozpoczęcia przedstawień. Telefon kasy 21-61.

Rocznica Mickiewiczowska w Klubie Literackim

Dnia 26 listopada minie 90 lat od chwili, gdy największy wieszcz Polski i jeden z największych geniuszów ludzkości, Adam Mickiewicz, zamknął oczy na zawsze. To 90-lecie jego śmierci obchodzone będzie uroczyście w całej Polsce w ciągu listopada.

W związku z tą rocznicą Klub Literacki w Częstochowie organizuje w dniu 5 listopada w poniedziałek o godz. 19-ej odczyt znanego i cenionego krytyka i historyka literatury, prof. Wacława Kubackiego p. t. „Pierwiastki tyrtejskie w twórczości Mickiewicza".

Odczyt ten będzie pierwszym z cyklu wieczorów literackich, urządzanych przez Klub Literacki w pięknych salach Biblioteki Miejskiej im. dr. Wł. Biegańskiego, Aleja Najśw. Maryi Panny 22, I piętro.

Premiera w „Chochliku"

W sobotę, dnia 3 listopada, o godz. 14,00 Teatr Marionetek „Chochlik", ul. Dąbrowskiego Nr. 16, daje nową sztukę p. t. „Wesoła Trójka", pióra Mariana Józefowicza.

Przepiękne widowisko w 3-ch aktach w 5-ciu obrazach, rozgrywa się w akcie pierwszym w lesie, gdzie jest baśń czarowna, w akcie drugim — na Śląsku i w akcie trzecim — na wybrzeżu morskim w Gdyni. Tańce, śpiewy i muzyka oraz dekoracje prof. Józefa Hollaka dopełniają całości. — Bohaterami tej sztuki są ulubieńcy dzieci: Kubuś, Grześ i Zosia. Przedsprzedaż biletów w „Renomie", Aleja Nr. 28.

Repertuar kin

„Wolność" — „Pensjonarka" film amerykański, godz. 14.30, 16.30, 18,30.

„Polonia" — „Pensjonarka" film amerykański, godz. 15, 17, 19.

„Bałtyk" — „Piotr I", monumentalny film sowiecki, godz. 14,30, 16,30, 18,30.

KRONIKA

B. więźniowie obozów koncentracyjnych weryfikują się

Wobec faktu, że Koło na pow. i m. Częstochowa Związku b. Więźniów Ideowo-Politycznych z lat 1939 — 1945 uzyskało osobowość prawną, powołana została Komisja Weryfikacyjna w składzie: przewodniczący — mec. Zygmunt Chołdyk, zast. przewodniczącego — red. Juliusz M. Zagórski, członkowie: starosta Józef Kaźmierczak, insp. Stanisław Cieśla i Stanisław Krakowiak. Członkowie Komisji urzędują codziennie w godz. od 16-ej do 19-ej w tymcz. lokalu Związku, ul. Kopernika 6, II piętro, gdzie wszyscy b. więźniowie obozów koncentracyjnych winni dokonać rejestracji na specjalnym formularzu i wypełnić deklarację członkowską.

Żywa Gazetka

Komitet Miejski PPS podaje do wiadomości swych członków i sympatyków, że w sobotę w lokalu własnym, Kopernika 6, o godz. 17-ej po poł. odbędzie się Żywa Gazetka dla PPS, O. M. TUR, RKS „Skra" i b. więźniów politycznych.

Obecność obowiązkowa. — Towarzysze, stawcie się licznie!

Komunikat częstochowskiego Hufca Harcerzy

Dnia 4 listopada b. r. Częst. Hufiec Harcerzy urządza uroczysty „Dzień Harcerza", pierwszy od dnia wyzwolenia.

Porządek święta jest następujący:

Sobota, dnia 3 b. m. — capstrzyk z pochodniami po ulicach miasta i złożenie wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza.

Niedziela, dn. 4 b. m., o godz. 8-ej rano — msza św.; o godz. 9,15 — przemówienie i defilada; o godz. 11-ej — Poranek Harcerski w Teatrze Miejskim (sala duża); o godz. 15-ej — zawody lekkoatletyczne i latawcowe dla zuchów na boisku W. P., III Aleja Nr. 64; o godz. 18-ej — kominek harcerski w sali Straży Pożarnej. Wieczorem zabawa taneczna.

Komenda Hufca Harcerzy zaprasza społeczeństwo m. Częstochowy do wzięcia jak najliczniejszego udziału w uroczystości „Dnia Harcerza".

O uporządkowanie ruchu na drogach publicznych

Ministerstwo Administracji Publicznej zwróciło uwagę podwładnych sobie władz na częste nieprzestrzeganie przepisów o ruchu na drogach publicznych. Zwłaszcza przepisy o wymijaniu i wyprzedzaniu pojazdów nie są prawie nigdy przestrzegane. Ten stan rzeczy może wywołać liczne wypadki i musi być zwalczany wszystkimi rozporządzalnymi środkami.

Ministerstwo zaleca wymierzać winnym surowe kary, przewidziane w przepisach prawnych oraz rozważyć konieczność wydania rozporządzeń dotyczących prawideł dla ruchu pieszego w miastach.

Organizacja przemysłu dewocjonalnego

W dniu 25 b. m. z inicjatywy i pod przewodnictwem dyrektora Izby Przemysłowo-Handlowej w Częstochowie, Dr. Juliusza Brauna, odbyła się w Izbie konferencja w sprawie unormowania stosunków, panujących w przemyśle i handlu dewocjonaliami oraz w sprawie podniesienia poziomu artystycznego dewocjonaliów. Na tę ostatnią kwestię specjalną uwagę zwróciło Ministerstwo Przemysłu (Departament Przemysłu Spółdzielczego Prywatnego i Rzemiosł), załecając rozpoczęcie reformy w tej dziedzinie właśnie od Częstochowy, jako centralnego ośrodka produkcji dewocjonaliów w Polsce.

W konferencji wzięli udział przedstawiciele: Kurii Diecezjalnej, Klasztoru O. O. Paulinów z Jasnej Góry, Wydziału Kultury i Sztuki Starostwa Grodzkiego, Prasy Katolickiej, Koła Branżowego Dewocjonalistów przy Stowarzyszeniu Kupców i Przemysłowców Polskich w Częstochowie, nowopowstałego Zrzeszenie Prywatnego Przemysłu Dewocjonalnego przy Izbie Przemysłowo-Handlowej w Częstochowie, obejmującego wszystkich wytwórców dewocjonaliów w całym okręgu Izby Przemysłowo-Handlowej.

W wyniku konferencji postanowiono powołać specjalną komisję przy Izbie Przemysłowo-Handlowej w Częstochowie o nazwie „Komisja dla spraw wytwórczości i zbytu dewocjonaliów", mającą nadawać ogólny kierunek całokształtowi zagadnienia.

W skład komisji wchodzą przedstawiciele reprezentowanych na konferencji władz i organizacyj oraz kooptowani w przyszłości przez nich reprezentanci świata artystycznego.

Na konferencji omówiono szereg zagadnień, związanych z wytwórczością i handlem dewocjonaliami, przekazując poszczególne sprawy do opracowania utworzonym w ramach komisji sekcjom.

Sprawy organizacyjne Ligi Morskiej w Częstochowie

Na zebraniu sprawozdawczym Rady Zakładowej przy Elektrowni w Częstochowie poruszona została sprawa organizacji Oddziału Ligi Morskiej. Wszyscy zebrani pracownicy w liczbie około 370 osób z Dyrekcją na czele jednogłośnie postanowili zapisać się na członków, tworząc Oddział Ligi Morskiej przy Elektrowni.

W dniu 20 października b. r. odbyło się w świetlicy wytwórni firmy „Ideal" — K. Iwanicki w Częstochowie, ul. Kilińskiego 21, zebranie pracowników tej wytwórni, na którym również uchwalono i zorganizowano Koło Ligi Morskiej, składające się z 24-ch członków rzeczywistych i jednego opiekuna w osobie ob. Postupalskiego Feliksa. Na prezesa Koła wybrany został ob. Iwanicki Mieczysław

Koncert w Przyrowie

W okresie uroczystości ku czci Szopena odbył się w Przyrowie w niedzielę, dnia 28 ub. m. koncert, w pierwszej części poświęcony temu największemu polskiemu kompozytorowi. Jako soliści wystąpili: śpiewak Franciszek Paccia oraz Stefania Borkowska — pianistka. Artysta, odznaczający się ładnym w barwie, metalicznym tenorem, wykonał kilka aryj i pieśni polskich kompozytorów z werwą i dużym odczuciem. Z utworów fortepianowych polskich usłyszeliśmy poloneza A-dur i dwa walce Szopena oraz Prząśniczkę Moniuszki-Melcer.

Licznie zebrana publiczność hucznie oklaskiwała wykonawców. Zasługę w organizacji imprezy należy przypisać energicznemu wójtowi gminy Przyrów.

„Wielka rewia" Miejscowej Jednostki W. P.

W ramach Tygodnia Tow. Przyjaciół Żołnierza pułk W. P. stacjonujący w Częstochowie dał w powiecie dwa przedstawienia „Wielkiej rewii" w Blachowni, a potem w Koniecpolu. Z radością słuchaliśmy pełnych humoru kupletów i skeczy oraz podziwialiśmy starannie i z temperamentem wykonane tańce. Aż serce rosło, gdy autor-recytator — również wojskowy — wygłaszał pełne patriotycznej dumy wiersze o zwycięskich bojach na szlaku naszej pierwszej armii im. Tadeusza Kościuszki. — W wiązance ciekawych numerów rewiowych było kilka ładnych pieśni, wykonanych przez tenora o silnym, czystym i mile brzmiącym głosie. Całość nadzwyczaj udana.

Miejscowa Jednostka W. P. dorzuci jeszcze jeden laur do wieńca swych zasług na polu kulturalnym, gdy „Wielka rewie" pokaże w innych miejscowościach naszego powiatu. L. Janowska.

Z Akcji Świadczeń Rzeczowych

Akcja specjalna

(Z) Akcja Specjalna powstała dla celów realizacji i rozdziału zaopatrzenia wsi w produkty przemysłowe do użytku gospodarskiego i osobistego, materiały budowlane, opałowe itp. artykuły pierwszej potrzeby. W rozdzielniku pierwsze miejsce przysługuje gospodarstwom produkującym w składaniu świadczeń rzeczowych ze specjalnym uwzględnieniem wsi, które ucierpiały najbardziej na skutek działań wojennych.

Na czele Komisji Akcji Specjalnej w Częstochowie stoi prezes Zarządu Powiatowego Związku Samopomocy Chłopskiej ob. Skrzeczanowski, członkami są: starosta powiatowy ob. Kaźmierczak, przedstawiciele Powiatowej Rady Narodowej, Biura Rolnego i Świadczeń Rzeczowych.

Na powiat częstochowski na m-ce wrzesień i październik przydzielone zostały za pośrednictwem Spółdzielni „Społem" oraz Spółdzielni Rolniczo-Handlowej następujące artykuły:

1) nawozy sztuczne: a) azotniak 39.825 kg, b) saletrzak — 74 130 kg; 2) węgiel — 151.310 kg. W rozdziale węgla ustalono przeciętną normę w wys. 400 kg na gospodarstwo. Zapotrzebowanie zostały gminy: Lipie — 40.270 kg, Pauki — 35.260 kg, Kłobucko — 30.260 kg, Krzepice — 20.260 kg, Przyrów — 25.260 kg. 3) koks — 54.000 kg, 4) żelazo — 59.410 kg; sprzęt kuchenny — garnki, kubły blaszane i emaliowane, piecyki, rury itp. sprzęt gospodarski, żelazo na obręcze, buksy do kół itp. 5) materiały tekstylne — 800 kg. Na tekstylia składają się: materiały płaszczowe i ubraniowe w ilości 879 metrów, gotowe sztuki ubraniowe męskie, damskie i dziecinne, trykotaże, bielizna męska, damska i dziecinna, czapki, chustki itp. 6) soda do prania — 14.830 kg, 7) cement — 55.000 kg, 8) papa dachowa — 1.200 rolek. Materiały budowlane rozdziela się przy współudziale architekta powiatowego.

Poza przydziałami z Akcji Specjalnej wsie częstochowskie otrzymały przydziały dodatkowe z artykułów, pozostających w dyspozycji inspektora Akcji Świadczeń Rzeczowych oraz uzyskanych dzięki staraniom Związku Samopomocy Chłopskiej — I tak: nawozów sztucznych powiat otrzymał, wliczając wymienione wyżej, ogółem 1.000 ton. Artykułów żelaznych 110 ton — Z materiałów budowlanych: wapna 50 ton. Ponadto Zarząd Powiatowy Związku Samopomocy Chłopskiej wystąpił do Zarządu Wojewódzkiego z wnioskiem o przydzielenie dla 9-ciu najbardziej zniszczonych gmin ogółem 6.100 m^3 drzewa budowlanego.

Aptekarze na straży zdrowotności kraju

Wrażenia ze Zjazdu Izby Aptekarskiej

(z) „Uczestnicy I-go Zjazdu Delegatów Kieleckiej Okręgowej Izby Aptekarskiej w Częstochowie przesyłają ob. Ministrowi wyrazy wdzięczności za wielki wkład pracy oraz życzliwe i pełne zrozumienia ustosunkowanie się do potrzeb zawodu aptekarskiego“ — brzmi depesza do Ministra Zdrowia ob. Litwina. I dalej: „Zjazd spieszy zapewnić ob. Ministra, że ogół aptekarzy zdaje sobie sprawę z roli, jaką ma odegrać przy odbudowie naszego lecznictwa“.

W Wyzwolonej Polsce Rząd doceniając zagadnienia aptekarskie związane ściśle ze sprawą zdrowotności naszego kraju, w Ministerstwie Zdrowia utworzył specjalny Departament Farmaceutyczny. Dano też aptekarzom całkowity samorząd zawodowy przez stworzenie Izb Aptekarskich.

W Polsce poziom fachowy aptekarstwa jest jeden z najwyższych w świecie. Aptekarz u nas musi przejść gruntowne studia i praktykę. Aptekom stawiane są bardzo duże wymagania, zarówno co do lokalu jak i urządzenia. Apteka polska to poważna instytucja! — jakżeż jaskrawo różniąca się od pseudo-naukowych sklepików, które spotykamy w wielu państwach europejskich i pozaeuropejskich, gdzie można zjeść nawet porcje lodów z kremem jak to ma miejsce np. w Ameryce.

Nie można też nie wspomnieć o polskiej nauce farmaceutycznej, która wydała jednostki o światowej sławie i przyczyniła się do powstania pięknie rozwijającego się naszego przemysłu farmaceutycznego. Poziom takich fabryk jak „Motor“, „Klawe“ czy innych był chlubą naszego aptekarstwa wobec zagranicy.

W pracach naukowych i aptekarstwo częstochowskie brało czynny udział. Częstochowski aptekarz mgr. Ferdynand Karo był jednym z pionierów nowoczesnego zielarstwa. Do wybuchu wojny w Częstochowie odbywały się w miejscowym Kole Aptekarzy zjazdy naukowe pod egidą T-wa Popierania Nauk Farmaceutycznych.

Za czasów niemieckich szumnie reklamowana „opieka“ nikczemnego okupanta sprowadzała się do stwarzania jak największych utrudnień w dostarczaniu polskiemu społeczeństwu niezbędnych lekarstw. Ale aptekarstwo polskie, jak i cały Naród nie ugięło się! Często apteki, posiadające przeróżne zakamarki, służyły za magazyny broni i pracy podziemnej.

Po przepędzeniu niemców już w lutym b. r. powołano do życia na mocy Ustawy z r. 1938 Kielecką Okręgową Izbę Aptekarską z siedzibą w Częstochowie, wybrano jej tymczasowy Zarząd z mgr. Aleksandrem Włosińskim jako prezesem i mgr. Marią Korycką jako sekretarzem, oraz delegatów. W czerwcu b. r. odbył się Ogólnopolski Zjazd w Warszawie, na którym wybrano Naczelną Izbę Aptekarską. Prezesem jej został obrany znany uczony polski, prof. Bronisław Koskowski. Na częstochowskim Zjeździe Izby Aptekarskiej, który obradował w dniach 14 i 15 b. m., po uroczystej mszy św. na Jasnej Górze i zwiedzeniu klasztoru, uczestnicy wysłuchali interesujących referatów d-ra Bukowieckiego o „Nostrzyku polskim“, ciekawej roślinie lekarskiej, rosnącej tylko w Polsce oraz inż. Tymińskiej z Kieleckiej Izby Rolniczej o „Hodowli ziół trujących“. Przy okazji poruszono sprawę ustawowej definicji leku, co ma zapobiec niebezpieczeństwu rozpowszechniania lekarstw przez element pokątny i niefachowy.

Prezes Izby mgr. Włosiński złożył obszerne sprawozdanie z dotychczasowej działalności Izby, nad którym rozwinęła się ożywiona dyskusja. W sprawie Polskiego Powszechnego Towarzystwa Farmaceutycznego, którego celowość istnienia wobec utworzenia Izb Aptekarskich znalazła się pod znakiem zapytania, postanowiono odnieść się do centrali w Warszawie, a na razie działalność tutejszego Okręgu zawiesić.

Odbyło się także zebranie oddziału częstochowskiego Spółdzielni Farmaceutycznej „Unia“, na którym dokonano wyboru tymczasowego Zarządu: przewodniczący mgr. Jan Zagórski, sekretarz mgr. Władysław Tomczak i członek mgr. Konstanty Orłowski.

Oczywiście był też i „bankiet“. Ale o tym — kiedyindziej.

(k. pozn.)

Otwarcie wystawy »Chopin i Jego Warszawa«

Warszawa, (PAP). — W ostatnim dniu uroczystości Chopinowskich, odbyło się w Muzeum Narodowym otwarcie wystawy „Chopin i Jego Warszawa“ zorganizowanej przez Instytut Fryderyka Chopina. Na uroczystość przybyli: wiceminister Kultury i Sztuki L. Kruczkowski, prezydent miasta inż. Tołwiński, przedstawiciele władz i organizacji społecznych oraz liczni goście sfer kulturalno-artystycznych stolicy.

Przed aktem otwarcia wystawy prezes Komitetu Wykonawczego uroczystości Chopinowskich Henryk Ładosz-Smuga wygłosił przemówienie, w którym scharakteryzował nasz stosunek do Chopina, będący wyrazem największej czci dla tej genialnej postaci — emanacji najwyższych wartości ludzkich. Przechodząc do omówienia sprawy wystawy mówca wyraził w imieniu Komitetu uroczystości podziękowanie tym, którzy najwydatniej przyczynili się do jej urządzenia, a więc ob. ob. B. E. Sydowowi, M. Idzikowskiemu, inż. M. Kuźmie, dr. Gebethnerowi oraz dyrektorowi Muzeum Narodowego dr. Lorentzowi.

Wystawa urządzona została z wielkim smakiem i nadzwyczaj starannie. Na wprost wejścia umieszczono na tle czarnej draperii maskę pośmiertną Chopina — odlew z ocalałej matrycy, będącej własnością Muzeum Narodowego w Warszawie. Spośród eksponatów zwraca przede wszystkim uwagę oryginalny fortepian Chopina (lioński) z autografem mistrza z roku 1848. Fortepian ten, wywieziony przez okupanta, został odnaleziony i zwrócony Muzeum Narodowemu w Krakowie, które wypożyczyło go na wystawę. Zwraca dalej uwagę piękna maska Chopina, nieznanego pochodzenia, znaleziona wśród gruzów kościoła Św. Krzyża. Przykuwa uwagę widza obraz malarza francuskiego F. Barriasa (rok 1885) p. t. Ostatnie chwile Chopina.

Większość eksponatów umieszczona została w gablotkach. Jedna z nich przeznaczona jest na manuskrypty nutowe Chopina (Krakowiak As-dur, mazurek Cis-mol, walc A-mol, Impromptu etc.).

Inna gablotka zawiera pamiątki po Chopinie: jak pukiel włosów, zaproszenie na pogrzeb Chopina, książki z biblioteki osobistej. Znajdujemy tu również brązowy odlew lewej ręki mistrza. Bardzo ciekawą jest kolekcja autografów Chopina, na którą składają się m. in. jego listy z lat dziecięcych do rodziców, laurki ilustrowane przez samego Chopina, seria t. zw. „Kurierów Szafarskich“, zbiór 20 listów do Grzymały, listy do Fontany i inne. Znajdujemy też na wystawie dużą ilość podobizn Chopina, m. in. w wykonaniu Elizy Radziłłówny, T. Kwiatkowskiego, piękną kolekcję sztychów, m. in. F. Dietricha. Uzupełniają wystawę bogate zbiory, przedstawiające Warszawę w okresie Chopina (r. 1810 — 1830), plany dzielnicy Chopina w przyszłej Warszawie w opracowaniu BOS (w wykonaniu inż. Kużny) etc.

Eksponaty wystawowe pochodzą ze zbiorów: Muzeum Narodowego w Krakowie, Muzeum Narodowego w Warszawie, Biblioteki Jagiellońskiej, Muzeum Czartoryskich, Konserwatorium Muzycznego w Warszawie, Warszawskiego Tow. Muzycznego, Instytutu Fryderyka Chopina, prof. A. Chromińskiego, M. Idzikowskiego, B. E. Sydowa i innych.

Nowy Dom Kultury na Śląsku Opolskim

Zabrze (PAP). — Dnia 21 b. m. odbyło się w hucie „Zabrze“ otwarcie nowego Domu Kultury na Śląsku Opolskim. Na uroczystości tej byli obecni przedstawiciele miasta, Zw. Zaw., P. Z. H. P., sąsiednich kopalń i przedsiębiorstw, partyj politycznych i t. p. W godzinach porannych po Mszy św. odbyła się uroczysta akademia, na program której złożyły się przemówienia delegatów organizacyj oraz występy chóru i orkiestry huty „Zabrze“. Dyrektor huty inż. Bilewski w zwięzłych słowach nakreślił przebieg pracy huty. Występy artystów opery lwowskiej przyczyniły się do uświetnienia tej uroczystości.

Program rozgłosni polskich

PIĄTEK, 2 listpada.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.55 — Hymn: 7.00 — Dziennik poranny; 7.15 — Muzyka z płyt; 7.50 — O czym pisze prasa stołeczna; 7.55 — Program na dzień bieżący; 8.00 — Dziennik poranny (powtórzenie); 8.51 — Skrzynki Ministerstw: 12.00 — Artykuł aktualny; 12.10 — Dziennik południowy; 12.25 — Pieśni w wykonaniu Ryszarda Gruszczyńskiego. W programie: Beethoven — In Questa tomba, Schumann — Niemiłe dawne pieśni, Czajkowski — Legenda o Chrystusie; 12.40 — Informacje 12.50 — Skrzynka poszukiwania rodzin: 13.05 — Płyty: Uwertura do op. „Ifigenia w Taurydzie“; 13.15 — Audycja dla wsi; 13.30—„Jedziemy na Zachód“; 13.50—Audycja dla Polskich Sił Zbrojnych Zagranicą; 14.05 — Skrzynka P. C. K.; 15.45 — „Wiadomości gospodarcze“; 16.00 — Reportaż dźwiękowy; 16.20 — Koncert religijny z płyt: 1) Bach Toccata i Fuga organowa d-moll, 2) Händel — Fragment z oratorium „Messjasz“ w wyk. Chóru Królewskiego Towarzystwa Chóralnego i ork. pod dyr. Sargenta. 3) Mendelson — „Wysłuchaj mej modlitwy“ w wyk. Londyńskiego chóru kościelnego z tow. organów; 16.40 — Przegląd codzienny: 16.45—Audycja dla młodzieży; 17.00—Audycja wojskowa: 17.15—Pogadanka sportowa; 17.30—Koncert Małej Orkiestry P. R. pod. dyr. A. Junowicza. W programie: Händel, Moniuszko, Noskowski, Gounod, Rachmaninow: 18.00 — Odczyt popularno-naukowy: 18.10 — Reportaż; 18.15 — Przegląd prasy krajowej: 18.20 — 18.50 — Koncert solistów z udziałem Janiny Hupertowej (śpiew) i Tadeusza Gocłowskiego (wiolonczela): 18.50 — Skrzynka poszukiwania rodzin; 19.00 — Z życia Polonii Zagranicznej; 19.05 — Z życia Narodów Słowiańskich: 19.15 — Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą: 19.30 — Artykuł polityczny; 19.40 — Dziennik wieczorny; 19.55 — 20.00 — „Pędzlem wyobraźni“: 20.00 — Mozart „Requiem“ z płyt (Transmisja z Łodzi): 20.45 — Słuchowisko p. t. „Czynszowa kamienica“ według Bolesława Prusa, w opracowaniu radiowym Zofii Zawadzkiej: 21.00 — Audycja dla Polaków Zagranicą: 21.30 — Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą: 22.00 — Transmisja ogólnopolskiego koncertu z Łodzi: 22.30 — „10 minut prozy“, Opowiadanie Michała Rusinka p. t. „Wieże nad Dunajem“: 22.40 — Program na dzień jutrzejszy: 22.45 — Ostatnie wiadomości dziennika radiowego; 22.55 — Przegląd prasy zagranicznej: 23.00 — Koncert z płyt.

—o—

Z ostatniej chwili

Xenia Grey i Ruszkowski w Kawiarni Literackiej

Dyrekcja Kawiarni Literackiej sprawiła swoim bywalcom miłą niespodziankę. Jak się bowiem dowiadujemy, w dniach 3, 4 i 5 listopada b. r. wystąpią gościnnie w Kawiarni Literackiej znakomita artystka Xenia Grey oraz Ruszkowski, którzy ostatnio zbierali duże sukcesy artystyczne w Łodzi. Dzięki staraniom Dyrekcji Kawiarni Literackiej, społeczeństwo Częstochowy będzie miało możność usłyszenia tej znakomitej pary w naszym mieście. Wstęp wolny. — Początek o godz. 19.30.

Do członków i sympatyków K. K. S.

Zarząd K. K. S. przy Z. Z. K. niniejszym zawiadamia wszystkich członków i sympatyków, że w dniu 4 b. m. odbędą się zawody w Wieluniu. Wyjazd z Częstochowy z dworca głównego tegoż dnia o godz. 5 rano specjalnym wagonem. Powrót tego dnia po zawodach.

— o —

Ofiary

Firma Czyż. Zakład wyrobów cukierniczych, złożyła 5000 zł. na rzecz Tow. Przyjaciół Żołnierza. Pieniądze są do odebrania w kasie „Głosu Narodu“.

ROLNIKU! — spełnij swój obowiązek daj świadczenia rzeczowe

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

L. dz. 825/45.

Zawiadomienie

Powiatowy Urząd Samochodowy w Częstochowie zawiadamia, że egzaminy kandydatów na kierowców samochodowych odbędą się w dniu 9 i 10 listopada 1945 r. w lokalu Urzędu, ul. N. M. Panny 14. Podania wraz z obowiązującymi opłatami przyjmuje kasa Powiatowego Urzędu Samochodowego w godzinach od 8 — 15.

Częstochowa, dnia 30 października 1945 r.

Kierownik Powiatowego Urzędu Samochodowego
(—) OZGOWSKI mjr.

ZGUBY

Zgubiono zaświadczenie wydane przez R. K. U. Częstochowa, na nazwisko Długosz Eugeniusz. 9262

Zgubiono kartę pracy, kartę rejestracji wojskowej, dowód na konia, kartę rowerową, wyd. na nazwisko Szczypior Stefan. 9264

Zgubiono kartę rejestracji wojskowej na nazwisko Marczyk Stanisław. 9281

Zgubiono zaświadczenie z obozu, wyd. przez Czerwony Krzyż na nazwisko Słomczyński Piotr. 9282

Zgubiono kartę rozpoznawczą wyd. przez gm. Dobryszyce na nazwisko Tyl Ryszard Jan. 9271

Skradziono dowód osobisty, kartę rejestracyjną, kartę rejestracji wojskowej wyd. Radomsko na nazwisko Łodyga Stanisław. Znalazcę proszę o zwrot na adres: Radomsko Reymonta 19. 9274

Zgubiono świadectwo szkolne, wystawione przez Szkołę Handlową w Końskich na nazwisko Kopeć Kazimiera. Przedbórz — Gmina. 9275

Skradziono dowód osobisty wyd. w Radomsku na nazwisko Kryszczyńska Janina. 9273

Skradziono kartę rozpoznawczą wyd. Radomsko, kartę rejestracji wojskowej wyd. przez Komisję Poborową w Radomsku na nazwisko Wilchelm Stefan. 9269

Zgubiono kartę rejestracyjną wydaną przez R. K. U. Częstochowa na nazwisko Krawczyński Euzebiusz. 9288

Zgubiono kartę rejestracyjną wydaną przez R. K. U. Częstochowa na nazwisko Bryła Eugeniusz. 9289

Zgubiono dowód osobisty wyd. gm. Przerąb, książeczkę wojskową wyd. przez P. K. U. Piotrków, kartę obywatelstwa polskiego wyd. gm. Dobrzyce, pow. Koszalin na nazwisko Kanczurski Piotr Celestyn. 9268

Zgubiono dowód osobisty i kartę rejestracyjną wydaną przez R. K. U. Częstochowa na nazwisko Boruciński Adolf. 9287

Skradziono w Warszawie torebkę z dowodami kartę rozpoznawczą i inne wyd. przez gm. Wola Rębkowska, pow. Garwolin na nazwisko Kasperkiewicz Maria. Zakrzówek, pow. Radomszczański. 9270

Skradziono kartę rejestracji wojskowej wyd. Radomsko na nazwisko Gromczyński Kazimierz. 9276

Pies rasowy z długą sierścią żółtawą zaginął. Uczciwego znalazcę uprasza się o odprowadzenie psa za wynagrodzeniem. Aleja N. M. Panny 60. Siostry Zmartwychwstanki 9255

Zgubiono dowód osobisty, oraz różne dokumenty na nazwisko Smolarek Henryk. 9277

Zgubiono książkę Ubezp. Społ. w Częstochowie na nazwisko Radomski Michał. 9311

Zgubiono kartę rozpoznawczą wydaną przez gm. Wolbórz, pow. piotrkowski oraz książeczkę Ubezpieczalni Społecznej wydaną w Piotrkowie na imię Anny Nowakowskiej. 9305

Zgubiono kartę rozpoznawczą wyd. w Grabówce na nazwisko Przybylski Czesław. 9302

Zgubiono w Magistracie dowód emerytalny Demideckiej, wydany przez Izbę Skarbową Grodzką w Warszawie. Prośba zwrócić: Magistrat Kasa Główna lub ul. Sobieskiego 74. 9310

POSADY

Potrzebni czeladnicy szewscy na robotę szytą, siły tylko pierwszorzędne. Pracownia obuwia Władysław Kowalski. Częstochowa, Orlicz Dreszera 1. 9261

Biurowy pracownik potrzebny, obznajmiony z korespondencją handlową. Pożądane towaroznawstwo. Metalurgia. Radomsko. 9278

Potrzebna pomoc domowa od zaraz na stałe lub na przychodne. Wiadomość: Nowy Rynek 12. Bracia Kabzińscy. 9251

Radiotechnik z praktyką potrzebny Radomsko, Górna 2 m. 2. 9272

Potrzebny chłopiec lub starszy człowiek do pracy w gospodarstwie. Św. Barbary 89. 9254

Do biura prywatnej firmy w Częstochowie, poszukiwana jest początkująca panienka oraz praktykant. Wymagane świadectwa Szkoły Handlowej. Oferty do Biura Ogłoszeń „Renoma“, ul. N. M. Panny 28 dla „Chemiczne“. 9250

Potrzebna kucharka. Restauracja. Aleja Wolności 3/5. 9301

Potrzebna od zaraz maszynistka na maszynkę „Rekord“. Wiadomość: ul. Srebrna 19. 9312

Potrzebny doświadczony buchalter kalkulator. Zgłoszenia: Państw. Zakłady Mechaniczne „Metal“. Częstochowa, 1. Maja 19.

KUPNO

Pokrycia meblowe, każdą ilość oraz trawę morską (waldhar), włosie końskie kupi Pracownia mebli wyściełanych. Burjan. N. M. Panny 19 w podwórzu. 9181

Garniturów, jesionek, palt damskich, futer poszukujemy do szybkiej sprzedaży. „Komis“. Aleja 8. 8708

Kupię kota lub kotkę syjamską. Wiadomość: cukiernia P. A. Błaszczyńskiej. I Aleja 13 róg Piłsudskiego. 9298

SPRZEDAŻ

Wózki dziecięce, autka dla lalek, rowerki, duży wybór, ceny konkurencyjne, poleca firma M. Nirowa. Aleja 20, sklep w podwórzu. 390

Kołdry nowe normalne i dziecięce sprzedam. Przyjmuję przeróbki. Aleja 20, sklep w podwórzu. 389

Sprzedam warsztat kołodziejski wraz z narzędziami i materiałem. Częstochowa, Narutowicza 87 St. Bombol. 9157

Sklep z urządzeniem sprzedam z powodu wyjazdu. Wiadomość: ul. Waszyngtona 24 m. 16. 9187

Kożuszek zakopiański brązowy, czapeczkę i rękawiczki sprzedam Mostowa 11, I piętro 9248

Sprzedam lub wydzierżawię domek morga ziemi. Wiad. Kiedrzyńska 81. Zielonka. 9247

Wózek sportowy rowerek dziecinny, Encyklopedię Orgelbranda tom I — VI, VIII — XI sprzedam. Częstochowa, Narutowicza 12 m. 4. 9246

Sprzedam zakład fryzjerski, ulica Św. Barbary, 20 lat egzystencji. Wiadomość: Częstochowa, Wieluńska 18. fryzjer. 9265

Sprzedam tanio lustro belgijskie 1.70 x 200 m. Wiadomość: Orlicz Dreszera 53. Restauracja. Bielawski. 9266

Sprzedam tanio otomankę prawie nową, rower męski, gnom. Sobieskiego 6/8 m. 4. 9290

Sprzedam maszynę Rekord do pończoch. Mokra 12. Reszke. 9294

Sprzedam maszyny rzeźnicze w kompletach. Wiadomość: Częstochowa, Garibaldiego; róg ul. Wilsona, skład węgla. 9244

Sprzedam firanki nowe szantilowe Wilsona 34 m. 17. 9153

Sprzedam natychmiast sankową 8 x 100 na chodzie. Wiadomość: Aleja 6, sklep. Oława H. 9259

Sprzedam plac na Stradomiu. Wiadomość: Zacisze, Bociania 6. 9258

Sprzedam maszynkę pończoszniczą „Record“ na 84 igieł, nowa. Wiadomość: Zacisze, ul. Bociana 3 koło młyna, p. Kijasa. 9256

Radio Philips, super z magicznym okiem sprzedam. Aleja 32 m. 30 9253

Sklep do sprzedania z urządzeniem ul. Orlicz Dreszera 19. Wiadomość u szewca. 9307

Do sprzedania dom parterowy murowany przy ul. Okólnej Nr. 131. Wiadomość na miejscu. 9306

Wózek autko nowy sprzedam, cena niska. Kościuszki 18 m. 4. 9297

RÓŻNE

Boty, śniegowce naprawia oraz zakładanie zatrzasków. Warszawska 37. 9089

Mufki wykonuje szybko. Jasnogórska 50/52 m. 11. 9209

Lekcje francuskiego, angielskiego. Ulica Dąbrowskiego 26 m. 2. 9279

Szukam stancji dla chłopca 15 letniego. Oferty do „Głosu Narodu“ Nr. 9267. 9267

Ogród owocowo warzywny wydzierżawię. Wiadomość: I Aleja 11 m. 12, godz. 13 — 16. 9291

Torby damskie najnowsze fasony, wykonuje szybko, solidnie, po cenach przystępnych. (Przyjmuje do odnowienia i przeróbki). Katedralna 11 m. 3. 9222

Szkoła tańców Kosteckiego Waszyngtona 6. Zapisy codziennie.

Zarząd powiatowy Piotrków, zaprasza uczestników powstań Śląskich do rejestracji. Adres Piotrków Trybunalski. Józef Filipczak Aleja 3 Maja 22. 9228

Tłumacz przysięgły języków: angielskiego, francuskiego i niemieckiego K. Łuszpiński. Gen. Zajączka 9 m. 2. 9257

Kalosze, śniegowce, boty reperuje, wulkanizuje firma „Hemar“. Nowy Rynek 5. sklep. 9309

Tapicer zakłada firanki, przerabia różne meble, poleca łóżka polowe. Katedralna 8. 9308

Otomany, tapczany, kozetki, materace oraz fotele, krzesła miękkie poleca na składzie oraz przyjmuje zamówienia i przeróbki wszelkich mebli Pracownia Tapicerska E. Chwastowski. Częstochowa, Targowa 17. 9286

Przyjmę wspólnika do bardzo dobrze prosperującego interesu na Śląsku z got. 150 — 200 tys. zł. Oferty do „Głosu Narodu“ pod Nr. 9313. 9313

L. 06873

Redaguje Kolegium. Wydawca: Wojewódzki Urząd Informacji i Propagandy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Redakcja „Głosu Narodu“, III Aleja 52, Tel. 2245 i 2249. Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności. Tłoczono w Drukarni Państw. Nr. 1 w Częstochowie pod dyr. Z. Fabisiaka.